

Inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatit

Oqaaseqaatit nalinginnaasut1. Inatsisissatut siunnersuutip tunuliaqutai

Akileraarutit sippuutaat Akileraaruserinermik ingerlatsineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 25, imm. 3 naapertorlugu akileraaruseriffimmit utertinneqartussaapput.

Ataatsimoorussamik ingerlatsineq 1. januar 2007-imi atulermalli akileraaruseriffik akileraarutit sippuutaannik inunnut Namminersorlutik Oqartussanut akiitsulinnut utertitsilernermini, Kalaallit Nunaannut akileraarutinit akitsuutinullu akiligassanut kiisalu akiligassanut tamak-kununnga tapiliussanut, ernialiussanut, akiliisitsissutinit aammalu akiligassanut allanut Namminersorlutik Oqartussat pisassaannut ilanngaassuisarpoq.

Taamatut ilanngaassuisarneq maleruagassani atuuttuni erseqqissumik inatsisitigut aalajangersagaliuunneqanngilaq. Ilangaassisinnaaneq akiitsoqarfigineqartup kialuunniit akiligassat ilanngaassinikkut akilersinneqarnissaannut periarfissaanik nalinginnaasumik tunngaveqarpoq. Ilangaassuinissamik nalunaaruteqarnikkut akiligassat imminnut attumassutillit akilersinneqartarput. Illua´tungeriit arlaannaata nalunaaruteqarneratigut ilanngaassisinnaaneq taamaallaat pisinnaavoq akiligassat imminnut attuumassuteqarpata, matussutissaqarpata akiitsunngoreersimappatalu. Akiligassat imminnut attuumassuteqartuunissaat ima paasineqassaaq akiligassalik suillermik akiliisussaariarluni tullianik akiligassa qarfiussalluni.

Akiligassat akilersinneqartarneri pillugit maleruagassat nalinginnaasut tunngaviatigut aamma akileraarutinit akitsuutinullu akiligassanut atuupput. Taamaammat Akileraartarnermut Aqut-sisoqarfiup ilanngaassisinnaaneq akiliisitsiniaatit atorsinnaavaa. Akiliisitsiniaatit periarfissaq taanna akileraaruseriffiup (Akiliisitsiniartarnermik oqartussaasut) akileraarutit sippuutaannik tunniussilerneri oqaatigineqareersutuut 1. januar 2007-imi atorpaa.

Inatsisartulli Ombudsmandiat suliassami aalajangersimasumi ima nalunaarsimavoq: *”Akileraarutit akilernerqarsimasut procentinut akileraarusiissutaasunut naapertuuttumik Namminersorlutik Oqartussat kommunillu pisassarimmatigut, akileraarutit akiliutaavallaarsimasut utertinneqarnissaanni Namminersorlutik Oqartussat kommunilu pineqartoq aamma tassaassapput akiliisussat.”*

Taamaammat Inatsisartut Ombudsmandiat isumaqarpoq akiliisitsiniartarnermik oqartussaasut, innuttaasup akileraarutit sippuutaannit pisassaasa ilaannik, kommunimut akileraarutinit tunngassuteqartunik pineqartup akitsuutinut akiitsuinut ilanngaatiginnissinnaasimannngitsut.

Naalakkersuisut pingaartutut isigaat akileraaruseriffik tassaammat aningaasarsianik akileraarusiisutut oqartussaasoq, taassaasorlu akileraarutissat naatsorsorneqarnissaanni, akiligassiisutigin eqarnissaanni utertinneqarnissaannilu innuttaasup tungaanut akisussaasuusoq, aammalu kommunimut akileraarutitut akiliutaagallartut inaarutaasumillu akileraarutissat tuniunneqarnissaanni kommunit tungaannut akisussaasuusoq.

Akileraarutissat akiligassiisutigin eqartarnerisa aaqqissuussanera kommuninullu akileraarutissat tunniunneqartarnerisa aaqqitaanerata pissutigalugu kommuni innuttaasumut akileraarutit akiligassiisinnangilaq. Kommunimut akileraarutit tunniunneqartarnerata taamaallaat akileraaruseriffiup kommunillu akornanni pisarpoq. Aamma taamatorluinnaq ippoq innuttaasup akileraarutit sippuutaannit pisassaasa, akileraaruserinermik ingerlatsineq pillugu inatsimmi § 25 naapertorlugu taamaallaat akileraaruseriffimmut piumasarineqarsinnaanerata. Taamaammat Naalakkersuisut, akitsuutitut akiitsut Naalakkersuisut pisassaasa akileraarutit sippuutaannit ilanngaatiginnissinnaasutut imminnut isigisimapput, tassami Naalakkersuisut akiligassani pineqartut akiliisussatut akiliiffigineqartussatullu inissisimmata. Kammeradvokatip (Advokatfirmaet Poul Schmith) tamatumunnga isumaqataanini nalunaarpaa.

Ombudsmandip oqaaseqaamminut pineqartumut inatsiseqarnikkut tunngavigisimasaa Naalakkersuisut Ombudsmandip tungaanut suli inaarutaasumik isummerfiginngilaat. Naalakkersuisulli akileraarutit sippuutaannik tunniussilernermit akiitsunut ilanngaatiginnissinnaanerata akiliisitsiniaatitut pingaaruteqarlunnarlunilu aalajangiisuullunnarmat, Naalakkersuisut isumaqarput akileraarutit sippuutaannik tunniussilernermit innuttaasup aningaasarsianit akileraarutitut, akitsuutitut il.il. Naalakkersuisut pisassaannut akiitsunut ilanngaasinnaanerup ilanngaasariaqarnerullu sukkulluunniit qularutigineqarsinnaanerata peerneqarnissaa inatsit manna aqutigalugu erseqqissarneqartariaqartoq.

2. Inatsisissatut siunnersuutip imarisai

Akileraarutit sippuutaannik tunniussinnginnermit aningaasarsianit akileraarutitut, akitsuutitut, aningaasarsianit akileraarutitut tunngatillugu tapiliussanut, ernialiussanut aamma akiliisitsisutitut il.il. kiisalu akiligassanut allanut Namminersorlutik Oqartussat pisassaannut akiligassajunnartut utertitassanit ilanngaatigineqarsinnaanerisa erseqqissarneqarnissaa siunnersuutaavoq.

Erseqqissaanikkut nalornissutaajunnaassaaq akileraarutit sippuutaannik tunniussilernermit innuttaasup Namminersorlutik Oqartussanut akiitsui ilanngaatigineqarsinnaasut ilanngaatigineqartariaqartullu, akileraarutillu sippuutaat tamakkerlugit ilanngaatigineqarsinnaasut. Tassa imaanngilaq akileraarutit sippuutaasa ilaannaat akileraaruseriffiup ilanngaaffigisinnaagai.

3. Pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu sunniutissai

Maleruagassanik erseqqissaanerummat siunnersuut pisortanut aningaasatigut allaffissornikkulluuniit sunniuteqassanganneqanngilaq.

4. Inuussutissarsiutinik ingerlataqartunut aningaasatigut allaffissornikkullu sunniutissai

Siunnersuutip inuussutissarsiutinik ingerlataqartunut aningaasatigut allaffissornikkullu sunniuteqarnissaa ilimagineqanngilaq.

5. Avatangiisinut pinngortitamullu sunniutissai

Siunnersuut avatangiisinut pinngortitamullu sunniuteqartussaannngilaq.

6. Innuttaasunut allaffissornikkut sunniutissai

Siunnersuutip innuttaasunut aningaasatigut allaffissornikkullu sunniuteqarnissaa ilimagineqanngilaq.

7. Naalagaaffeqatigiinnermut namminersornermullu tunngasut

Inatsisissatut siunnersuut naalagaaffeqatigiinnermut tunngassuteqanngilaq.

8. Oqartussaasunik soqutigisaqaqatigiinnillu tusarniaaneq

Siunnersuut nukinginnartuummat, tak. qulaani nr. 2-mi, tusarniaassutigineqanngilaq.

Inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut oqaaseqaatit

§ 1-mut

Nr. 1-imut

Aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq akileraarutit sippuutaannik tunniussilernermi innuttaasup Namminersorlutik Oqartussanut akiitsorigunnagai utertitassanit ilanngaatigineqassasut.

Akileraarutit sippuutaat (utertitassat) tamarmiusut aamma Namminersorlutik Oqartussanut akiligassat (akiitsut) suulluunniit ilanngaatiginnissinnaanermi pineqarput. Akileraarutit sippuutaannit ilanngaatigineqartut soorlu akileraarutissat sinnerinut akiligassanut, aningaasanik ikisilluni pinnguaatinut akileraarummut, ilinniagaqarnersiutinut, ineqarnermut akiligassanut il.il. akiitsunut matussutissatut atorineqarsinnaapput.

Aalajangersaq ima paasineqassaaq, aningaasarsianit akileraarutinut akiliutaavallaarsimasut utertinneqarnissaanni ilanngaasinnaaneq akiliisitsiniariaatsinit allanit siulliullugu atorineqassasooq, ilanngaasinnaanermut piumasarineqartut naammassineqarsimatillugit.

§ 2-mut

Siunnersuutaavoq inatsit 1. december 2011-mi atuutilissasooq. Inatsisitigut pissutsimik nalornissutaalersimasup attuumassuteqartunit tamanit piaarnerpaamik qaangerneqarnissaa matumani isiginiarneqarpoq. Aammattaaq matumani isiginiarneqarpoq akileraarutit sippuutaannik tunniussisarneq ingerlaavartumik pisartuummat, aamma inaarutaasumik naatsorsuinerit allangortinneqartillugit.